

Tymnänkä
JARI KELHO

HATTULEXIT

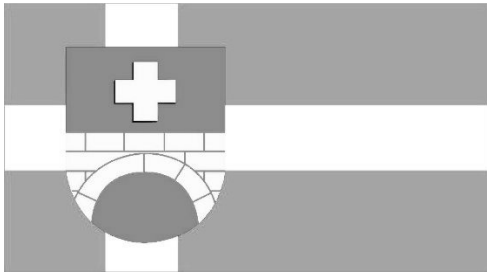

Lehijärvi
Parola
27
26
HATTULAN TASAVALLAN TARINA

HATTULEXIT

Jari Kelho

HATTULEXIT

HATTULAN TASAVALLAN TARINA

AIEMMIN ILMESTYNEET KIRJAT

SAATTUE SARAJEVOON

MURHA HATTULAN KARTANOSSA

MURHA RAVINTOLA HATTULASSA

VILJAMI SHAKES BEER

**Kaikki kirjan kuvat:
Jari Kelho @ Hattulan Tasavallan Propagandaosasto**

1

Elmeri tuhisee tyytyväisenä; hänen kovin ihailemansa amerikkalainen näyttelijätär suutelee häntä poskelle kiihkeästi. Elmeri on ihailut naista pitkään valkokankaalla ja nyt on käynyt eräänlainen lottovoitto hänen kohdalleen. Kaikki tuntuu jotenkin uskomattomalta.

Elmeri tuntee, kun hänen kosteaa poskea vasten raapii naisen karvainen leuka ja kuola valuu hänen kasvoilleen.

Karvainen leuka? Kuola? Mitä ihmettä? Elmerin silmät rävähtävät auki ja hän huomaa katsovansa kuolaavan vuohen suuriin ruskeisiin silmiin. Haju on sanoin kuvaamaton, kuin kolme päivää aurinkoon jätetty saapas. Vuohi nuolaisee vielä kerran herättääkseen isäntänsä, tällä kertaa oikein huolellisesti sieraimiin saakka.

– *Olen hereillä, Olga, kiitos vaan,*

Elmeri murahtaa ja pyyhkii kasvonsa yön aikana hiestä tahmeisiin lakanoihin.

Hän yrittää kömpiä moskiittoverkon alta pois, mutta kompastuu sen liepeisiin ja kaatuu kuluneelle puulattialle kietoutuneena verkkoon kuin halpa Tutankhamonin muumio 1325 eaa., tosin hieman enemmän kainalohajulla varustettuna. Lauma torakoita pakenee sängyn vierestä ja näyttää tekevän hänestä kansainvälisen evakuointiharjoituksen. Vuohi nuolee jälleen Elmerin kasvoja ja marssii sitten arvokkaasti avoimesta ovesta ulos kuin hotellinjohtaja aamukierroksellaan.

Elmeri kamppailee itsensä irti verkosta ja huomaa Olgan pitäneen hänen sänkyään vessana yön aikana. Kärpäsiä surraa sängyn ympärillä kuin lentokentän lähtöportilla ja trooppinen ilma ei tee hajulle mitään muuta kuin tehostaa sen iskuvoimaa. Hän kompuroi ikkunaan ja avaa sen. Kasvoille lyö lämmin ilma kuin lehmän hönkäys ja lämpömittari näyttää +35 astetta – eikä kello ole vasta kuin 9.16 aamulla.

Majan edessä makoilee vuohia ja kulkukoiria, kanoja juoksee pitkin poikin ja äänimaailma muistuttaa lähinnä kokeellista jazz-festivaalia. Naapurimajan Olaf on kaivolla pesemässä itseään, käyttäen palmuöljyä, joka levittää ympärilleen tuoksua kuin käynyt lettutaikina.

Unisena Elmeri hoippuu ulos majastaan, liukastuu Olgan tuoreeseen jätökseen ja kaatuu keskelle kaakattavaa kanalaumaa. Hän makaa tajuttomana maassa noin kaksi minuuttia, jonka aikana kanat ehtivät jo pitää pikaisen hallintokokouksen hänen vatsansa päällä. Herääminen tapahtuu vasta, kun yksi kana nokkii häntä suoraan otsaan.

Höyheniä sylkien Elmeri hoippuu kaivolle ja kampeaa jääkylmää vettä kolhuiseen peltivatiin, jonka Olaf hänelle ojentaa. Elmerin yllään ovat kuluneet tennarit, revenneet shortsit ja "Uusi Yritys" -bändin fanipaita, josta puolet kirjaimista on pesussa kadonnut, niin että siinä lukee vain "Usi Yri". Hän kaataa sangollisen vettä päällensä – ja huomaa liian myöhään, että vettä on jäähdytetty pakastetulla ankeriaalla.

Kylmä suihku huuhtelee viimeisetkin unenrippeet silmistä ja Elmeri palaa takaisin majansa rappusille potkien torakoita, jotka ovat yrittäneet perustaa sinne omaa ruokakojuaan. "Tämäkö on se, mitä elämältäni halusin?" hän miettii, ja torakka näyttää nyökyttelevän samaa mieltä.

Yhtäkkiä maa alkaa tömistä ja kanalauma hajoaa kaakattaen eri suuntiin. Joogamestari Singh ratsastaa majan ohitse 300-kiloisella karjulla, jonka selässä hän huutelee "giddyup!" ja saa sian röhkimään täydellisessä joogamantrassa. Karjun perässä laukkaa kokonainen sikarotuinen saattue, joka

näyttää enemmän Rooman triumfista kuin aamuretkeltä.

Viisi vuotta aiemmin Elmeri oli Hattulassa hautaamassa isäänsä Uolevi Knaapilaa. Armeija oli Elmerillä juuri suoritettu ja elämässä oli isojen päätösten aika; työelämä vai opiskelu? Isoveli Atso oli paikallisessa Ravintola Hattulassa töissä ja ajautunut hiukkasen jo viinamäen mieheksi.

Atso yritti houkutella Elmeriäkin töihin ravintolaan, ja muutaman kesän ajan Elmeri siellä tuurasikin. Suurin osa työajasta ei kuitenkaan kulunut asiakkaiden palvelemiseen, vaan siihen, että hän joutui paikkailemaan ravintolan kirjanpitoa Atson viinavarkauksien jäljiltä.

Atso joi varastosta enemmän kuin asiakkaat yhteensä ravintolan puolella, ja tämä aiheutti vähintään viikoittaisen kirjanpidollisen maailmanlopun. Elmeri joutui selittämään verotarkastajille, miksi yhtenä kuukautena sata litraa talon punaviiniä oli mystisesti kirjattu *"haihtuneeksi ilmanpaineen vaihteluiden vuoksi"*.

Oluita Atso ei koskenut – ne olivat hänen mielestään *"rahvaan huvia"* – mutta viinit katosivat varastosta kuin Bermudan kolmioon. Kerran Elmeri yritti peitellä katoamista väittämällä, että ravintola oli järjestänyt suosituksen viinijoogakurssin, johon osallistui 40 henkilöä.

Ongelmana oli vain se, että osallistujalistalla oli lähinnä ravintolan kanta-asiakkaita, joista kolme oli saman-aikaisesti ollut poliisin putkassa.

Tilanteet muuttuivat farssimaisiksi aina kuukauden lopussa, kun varastosta löytyi Atson käsin piirtämiä "korvaavia pulloja": tyhjiä limsapulloja, joiden etikettiin oli tussilla kirjoitettu "*Château Migreen 1972*". Yhdessä pullossa oli vieläpä Elmerin hammastahnaa, toisessa punajuurilientä.

Pahin tilanne sattui, kun Elmeri joutui selittämään pankille, miksi ravintolan tilinpäätöksessä luki kohtien "Menot" ja "Tulokset" alla pelkkä Atson käsialalla kirjoitettu sana "NAM!".

Eräänä päivänä ravintolaan saapui verotarkastaja, herra Hurmeinen, joka oli kuuluisa siitä, ettei hän hymyillyt edes omissa häissään. Elmeri oli etukäteen piirtänyt tarkan suunnitelman: kaikki Atson juomat viinit piti korvata "*näytepulloilla*" ja tarkastajalle piti uskotella, että Ravintola Hattula oli aloittanut oman viinibrändin.

Kun tarkastaja saapui, Atso järjesti hänelle improvisoidut "viinimessut". Hän kaatoi tarkastajalle lasin "*Hattulan Helmeä*", joka maistui epäilyttävästi mustikkamehulta, johon oli lisätty kirkasta viinaa.

– *Tämä on meidän talon erikoisuus, Atso selitti.*

– *Maku muistuttaa lähinnä pontikkaa,*

vastasi Hurmeinen ja pyörtyi suoraan pöydän alle. Elmeri joutui selittämään tilanteen niin, että kyseessä oli osa uutta asiakaskokemusta, *”viini, joka pudottaa sinut jaloiltasi jo ensimmäisestä kulauksesta”*.

Paikalliset kanta-asiakkaat eivät olleet yhtään sen helpompia. Kun Atso ei saanut varastosta viinejä tarpeeksi nopeasti, hän kaatoi asiakkaille mitä sattui. Yhdelle pöydälle meni punajuurilientä, toiselle kotikaljaa, joka oli seissyt pannuhuoneessa koko talven.

Eräs asiakas, nimeltään Terttu, valitti:

– *Tämä viini kuplii!*

– *Se onkin meidän uusi Hattulan Prosecco,*

Atso vastasi pokkana ja kaatoi lisää, vaikka pullossa oli selvästi etiketti: ”Piimä, vähälaktoosinen”.

Tilanne räjähti käsiin eräänä iltana, kun Ravintola Hattula järjesti viinitastingin kylän kulttuuriyhdistykselle. Atso oli ehtinyt juoda suurimman osan varastosta, joten hän sekoitti jäljellä olevat rippeet yhteen ja kaatoi ne maitotonkkaan.

– *Hyvät naiset ja herrat, tässä on meidän Hattulan Cuvée Spéciale!* hän julisti.

Ensimmäinen maistaja sylkäisi juoman suoraan pöytäliinaan ja huusi:

– *Tämä maistuu makkaraliemeltä!*

Atso kohautti olkapäitään:

– *No, se onkin lähiruokaa.*

Koko yhdistys lähti ovet paukkuen, ja Elmeri joutui koko yön kirjaamaan tilikirjaan, miksi viinivaraston kohdalla luki vain: ”Luova kulutus”.

Eräänä lauantai-iltana ravintola oli täpötäynnä: pöydissä istui kylän kulttuuriväki, seurakunnan kuoro, viiniseura ja vieläpä pari poliisia siviilissä. Kaikki odottivat illan huipennusta – Ravintola Hattulan ensimmäistä ”kansainvälistä viinifestivaalia”.

Elmeri oli viettänyt koko viikon siirtelemällä numeroita kirjanpidossa: hän oli piilottanut Atson juomat viinit kirjaamalla ne ”sosiaaliseen vastuuseen”, ”kehitysyhteistyöhön” ja jopa ”koelentotoimintaan”. Mutta todellisuudessa varastossa oli jäljellä enää kolme pulloa: yksi Atson juoma ja kaksi tyhjää.

Atso kuitenkin marssi lavalle silinterihattu päässään ja julisti:

– *Hyvät hattulalaiset! Tänään esittelemme kolme viiniä, jotka vievät teidät makujen mantereille!*

Ensimmäinen viini oli punajuurimehu, johon Atso oli tiputtanut Tabascoa. Toisen hän sekoitti piimästä ja valkoviinietikasta. Kolmas oli epätoivoinen yhdistelmä, jossa oli puolikas tölkki lonkeroa, ketsuppia ja Atson oma hikipyöhe uuttumassa.

Kun hän kaatoi juomat yleisölle, Elmeri tiesi, että tämä ilta olisi hänen loppunsa.

Ensimmäinen maistaja sylkäisi juoman suoraan lattialle ja huusi:

– Tämä on rikos ihmisyyttä vastaan!

Seurakunnan kuoro aloitti raivokkaan virren väärällä sävelellä, ja viiniseuran puheenjohtaja kaatoi "cuvéen" suoraan kukkaruukkuun, joka sekunnissa kuoli pystyyn.

Juuri kun kaaos oli pahimmillaan, ravintolan ovi paiskattiin auki ja sisään asteli poliisi — ei enää siviilissä vaan virka-asussa. Hänellä oli mukanaan pino papereita.

– Ravintola Hattula, teidät tutkitaan epäillyistä alkoholilain rikkomisesta ja väärän kirjanpidon harjoittamisesta!

Atso hymyili leveästi ja kohotti lasinsa:

– Onneksi olkoon Elmeri! Sinut ylennettiin juuri talouspäälliköksi!

Elmeri jäi seisomaan yksin pöydän taakse, hiki valui niskaa pitkin, ja koko kylän väki tuijotti häntä. Kirjanpidossa viimeisen rivin kohdalla luki: ”NAM!”

Sitten tapahtui eräänlainen käänne Elmerin elämässä; isä Uolevi jäi taka-Hätilässä mustikanpöimintareissullaan vauhkoontuneen laamalauman jalkoihin. Kukaan ei vielä kukaan ymmärtänyt, mistä Hämeen metsissä laumoittain laamoja liikkui, mutta paikallinen metsänhoitaja selitti, että ne olivat osa EU:n maataloustukikokeilua. Uolevi kuoli heti, ja tapaus kirjattiin virallisiin papereihin ”*luonnonvaraiseksi alpakkamaiseksi tapahtumaksi*”.

Hautajaiset olivat koruttomat: paikalla olivat molemmat pojat, ex-vaimo Venla, komisario Mäyrä koirineen sekä pappi, joka saapui vahingossa tangosovitusta harjoitteleena ja lausui siunaussanat valssin tahdissa. Elmerin ainoat paremmat kengät söi Mäyrän skotlanninterrieri Watson muistotilaisuudessa. Koiran maha pullotti niin, että se piti nostaa pystyyn kuin ilmapallo, ja se haukkui sävelpuhtaasti ”Aamen” kappelin käytävällä.

Testamentti paljastui vieläkin absurdimmaksi: molemmille pojille jäi asunnot, joiden olemassaolosta kumpikaan ei ollut tiennyt. Atso sai kaksion Parolan keskustasta, jonka olohuoneessa oli jo valmiiksi tuntemattoman miehen sohva ja nimettömiä kirjeitä 1970-luvulta. Elmeri sai kerrostalokolmion, jonka

kylpyhuoneessa asui itsenäisesti torakkakunta, joka vaati vuokrasopimuksen uusimista.

Muuta omaisuutta ei Uolevi pojilleen jättänytkään; kaikki muu meni testamentilla Parolan rikospoliisin johtavan komisario Raafael Mäyrän koiralle, Watsonille, joka peri mm. Uolevin moottorisahan, mökkitontin ja koko Uolevin salaisen villasukkavaraston. Lakimies luki ääneen:

– *”Kaikki tämä Watsonille, joka ainoana ymmärsi minua.”*

Koira nuoli papereita hyväksyvästi ja pissasi allekirjoitusriville.

Elmeri jäi hämmentyneenä Parolaan, mutta tunsi pian, että hänen on päästävä pois – pakoon ennalta määrättyä elämää, sivistystä ja velkoja. Hän kuvasi koko kolmionsa irtaimiston ja laittoi nettiin myynti-ilmoituksen, johon kirjoitti vain: **”KAIKKI MYYTÄVÄNÄ – hintaa ei kysytä”**. Seuraavana päivänä naapurin Airi kantoi ulos hänen keittiönkaappinsa, ja postimies Börje vei olohuoneen patterin.

Muutaman päivän kuluttua Elmeri istui tyhjänä kaikuvassa asunnossa, söi jugurttia suoraan litran purkista ja katseli, kuinka torakat pelasivat keittiön lattialla sulkapalloa tulitikun pätkällä. Silloin hän soitti entiselle koulukaverilleen, postiasiamies Börje Kainalolle, vuokrasi asunnon tälle ja osti menolipun Goalle, Intiaan.

Intiassa Elmeri asui aluksi rantahotellin bungalowissa kuin kuningas: hän huljutteli jalkasieniään Arabianmeressä ja tilasi kookoskaljaa niin paljon, että hotellin papukaija oppi kiroilemaan suomeksi. Rahat kuitenkin lopuivat juuri sopivasti, kun Elmeri huomasi, ettei sekään ollut ”sitä elämää, mitä hän kaipasi”.

Hän muutti reppumatkailijoiden yhteismajoitukseen, jossa lattia narisi kuin sinfoniaorkesteri ja seinillä kiipesi liskoja, jotka käänsivät silmiään samaan tahtiin keskustelujen kanssa. Samanhenkisten kulkureiden kanssa Elmeri paransi maailmaa, joi litrakaupalla kookosviinaa Feniä ja selitti kymmenen kertaa viikossa, miten Hattula aikoo itsenäistyä pian omaksi valtiokseen.

Lopulta Elmeristä tuli rantapummi: hän pummasi suomalaisilta turisteilta rahaa paneer masalaan ja kaljaan. Hänen ulkonäkönsä muuttui niin paljon, ettei Suomessa kukaan olisi tunnistanut entistä seitsemän laudaturin ylioppilasta ja reservin vänrikkiä. Nyt peilistä katsoi pronssinruskea hahmo, pää ajeltuna kaljuksi, repaleiset farkut jalassa, hihaton T-paita yllään ja sandaalit, joiden remmit oli korvattu narulla.

Kun joku kysyi hänen nimeään, Elmeri vastasi yksinkertaisesti:

– *Minä olen Eelmari.*

Eräänä krapulaisena tiistaiaamuna Elmeri heräsi Karwar Beachilla pienen puistoalueen pusikosta. Hänen poskellaan lojui puoliksi syöty banaani ja otsallaan hänellä oli aurinkolasit, jotka eivät olleet hänen omansa. Hän raahautui Panvel–Kochi–Kanyakumari Highwayn yli kuin kävelevä varoituskolmio ja rojahti mereen peseytymään. Vesi oli täynnä muovikanistereita, flip-floppeja ja yksi epäilyttävästi kelluva patsas, joka muistutti Kekkoa. Kodibagin Food Courtiin hän hoippui kuin zombie, pummaamaan aamupalaa suoraan Hiacen takaluukusta. Yksi myyjistä tarjosi hänelle chapatia, mutta vain sillä ehdolla, että Elmeri tanssisi tangon. Tulos oli niin karmea, että asiakkaat heittelivät hänelle kolikoita – säälistä, ei taidosta.

Kun rahaa ei kuitenkaan tullut tarpeeksi, Elmeri lähti etsimään turisteja, joilta voisi pummailla lisää. Börjen vuokrat rahat eivät olleet tulleet moneen kuukauteen, ja Elmeri oli jo sisäistänyt intialaisen karma-ajatuksen: *jos ei tule, niin ei tule... ja jos tulee, niin tulee väärälle konttorille.*

Rabindranath Tagore Beachilla hän näki langanlaihan miehen joogaamassa lannevaatteessaan. Mies näytti yhtä aikaa 20- ja 80-vuotiaalta, ja hänen päässään keikkuivat pyöreät silmälasit, jotka näyttivät olevan peräisin joko Gandhi-museosta tai H&M:stä.

HPK DLSKVP
SINUNKIN PUOLUEESI

TULAN TASAVALLA
PARAS

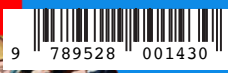
HATTULAN TASAVALLA
ON PERHEEMME TU

TULE
SNÄKEN

EDWIN

HDESSÄ RINTAMASSA HATTULAN TASAVALLAN

HATT
PA

PRODUCT OF
HATTULA REPUBLIC